Datavärdskap för sjöar och vattendrag (SLU)

Hjälmardagen 2026
Pernilla Rönnback SLU
2026-11-25

Datavärdskap uppdrag

- Nationell datavärd för data som insamlats i sjöar och vattendrag – vattenkemi och biologi (ej fisk)
- Vårt uppdrag är att lagra, kvalitetssäkra och tillgängliggöra data (Miljödata MVM)
- Ta fram vissa bearbetningar av data; biologiska index och belastningen på havet
- Beställare Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

SCIENCE AND EDUCATION FOR SUSTAINABLE LIFE

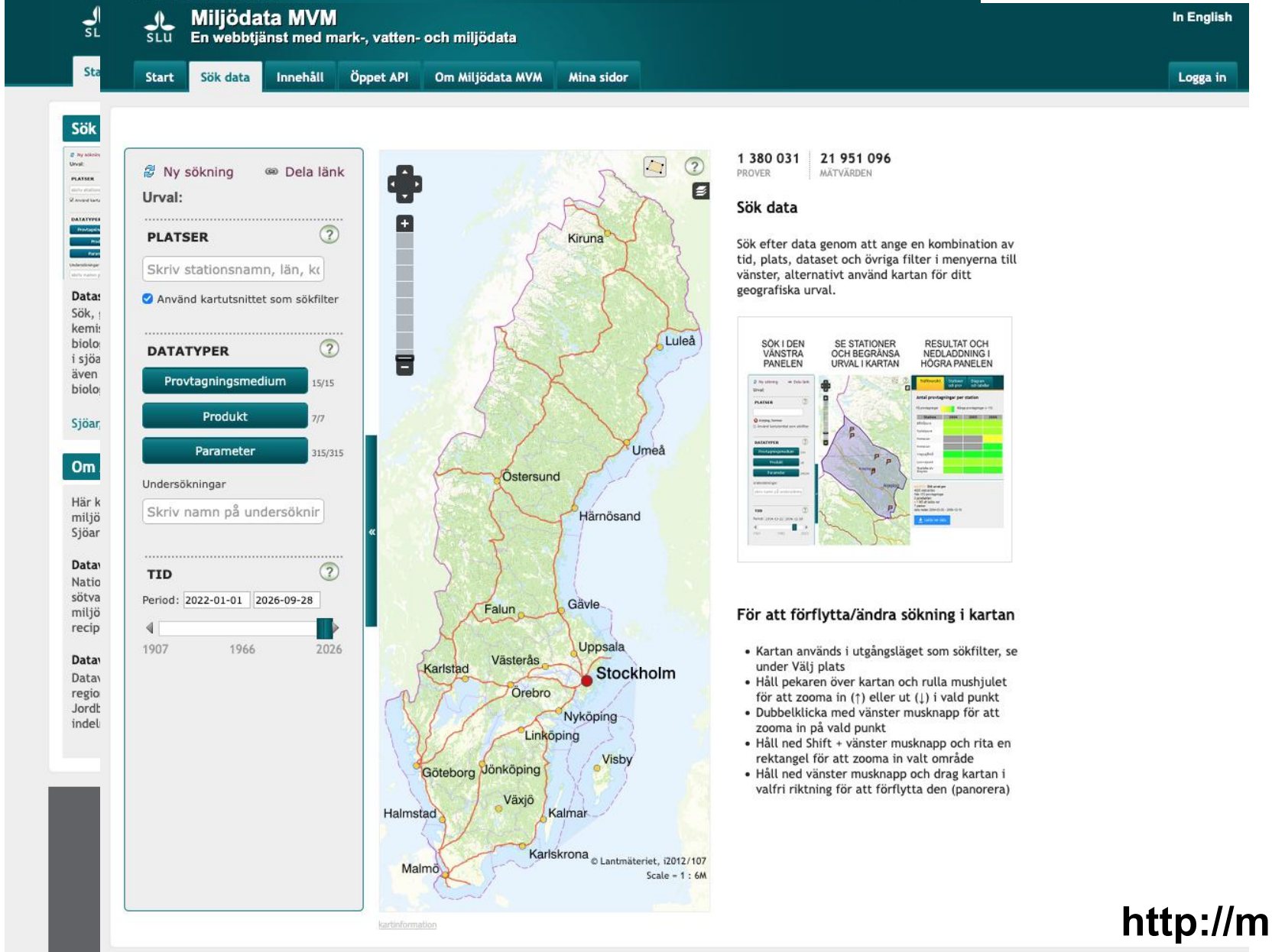

http://miljodata.slu.se/mvm/

Innehåll i Miljödata MVM

- Data sedan 1960-talet då Mälarundersökningen startade.
- SRK Eskilstunaån – data från 70-talet
- Vattenkemi
- Biologi; bottenfauna, växtplankton, kiselalger, djurplankton, makrofyter och stormusslor
- Biologiska index
- Vattenförekomst (nedladdning)

Innehåll – undersökningar

- Nationell och regional miljöövervakning
- Samordnad och annan recipientkontroll
- Kommunal miljöövervakning
- Nationell och regional kalkeffektuppföljning
- Screeningprojekt och forskningsdata
- Miljödata MVM är en gemensam webbtjänst för DV Sjöar och vattendrag och DV Jordbruksmark

Varför leverera data till datavärd?

- Öppna data, tillgängligt för alla
- Data lagras säkert
- Samordning av data
- Samhällsnytta
- Underlag för beslutsfattare, ex inom vattenförvaltningen, vattenvårdsförbund, kommuner m.m.

- Om övervakningsmanualen följs så ska data levereras till DV
- Biologiska index beräknas

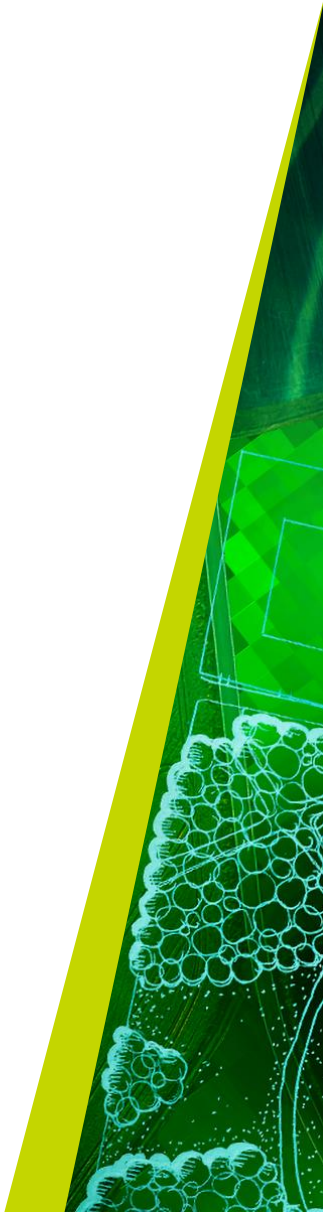

Beställare

Utförare/Laboratorier

Överföring

Datavärd

HaV
NV
Vattenvårdsförbund
Län
Kommuner
Forskning

Miljökonsulter

SLU Vatten och miljö laboratoriet

EXCEL-mallar

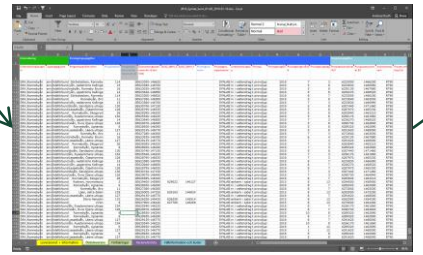

API – LIMS
Direktöverföring

SLU Vatten och miljö
Miljödata-MVM

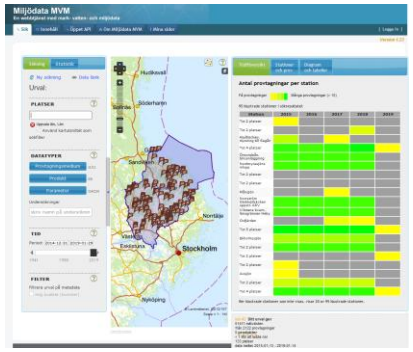

Användare

Leverantör av data till datavärd

Viktigt att tänka på vid planering av provtagning:

- Vem levererar data till datavärden: beställaren eller direkt via labbet?
- Uppgifter som bl.a. ska finnas med vid leverans:
  - Undersökningsnamn: RMÖ, KÖ, SRK, RK…
  - Uppdragsgivare
  - ProvplatsID + koordinater från nationella stationsregistret
  - Övervakningsmanual (tidigare Undersökningstyp)
- Leverera äldre data? Javisst!

Leverans till datavärd

- Datavärdens leveransmallar (https://www.slu.se/om-slu/organisation/institutioner/vatten-miljo/datavardskap/dataleveranser/)

- Andra stödsystem:
  - Stationsregistret (register för provplatser)
  - Dyntaxa (taxonomiskt register)
  - Parametrar och enheter levereras enligt Parameterlista i leveransmallen

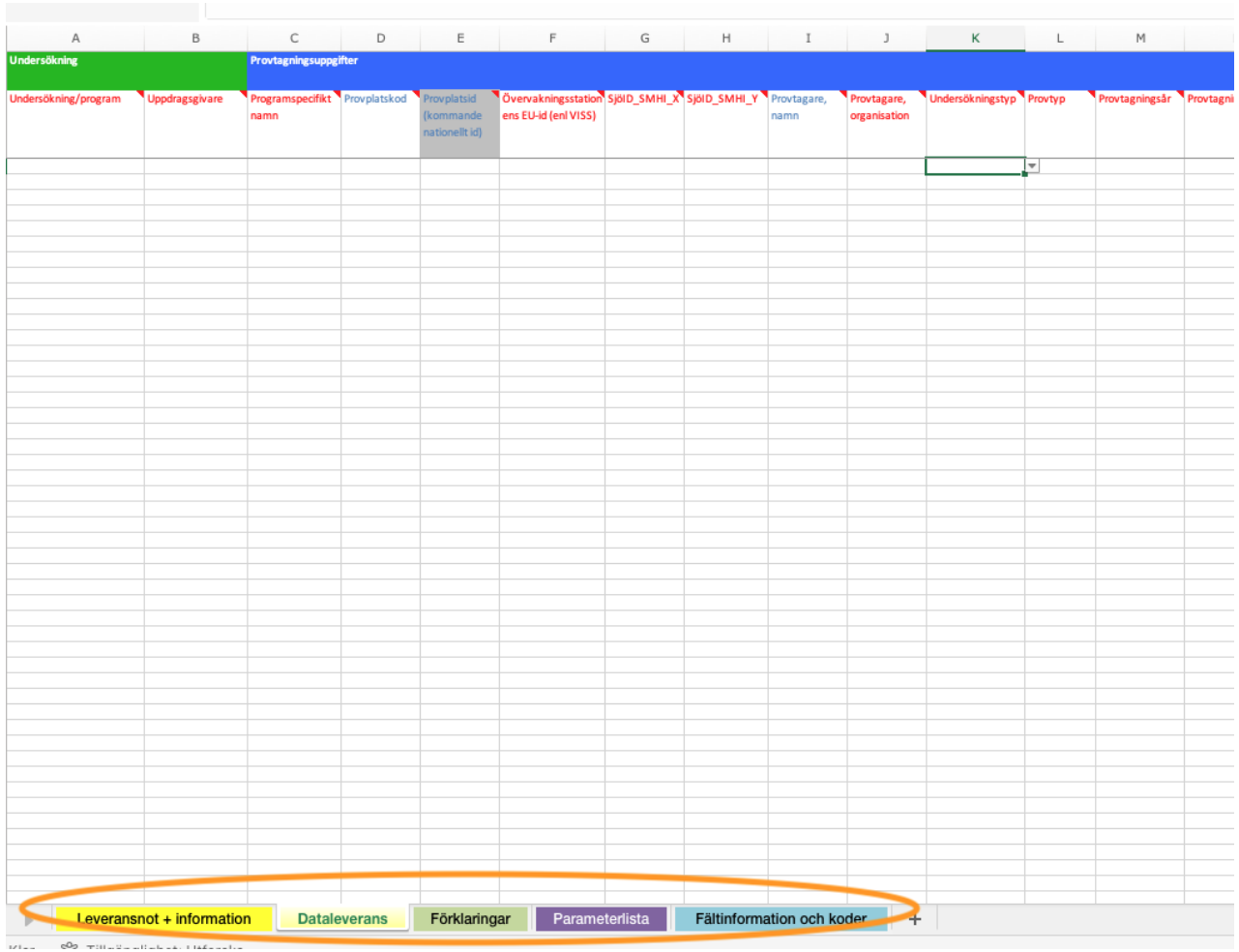

Stationsregistret

- Innehåller uppgifter om övervaknings-stationer och provplatser som används eller har använts inom svensk miljöövervakning.
- Gemensamt för de nationella datavärdarna
- Varje station och provplats tilldelas en unik identitetsbeteckning så att beställare, utförare, datavärdar, dataanvändare och webbtjänster kan referera till samma begrepp.
- I leverans till datavärd används provplatsID

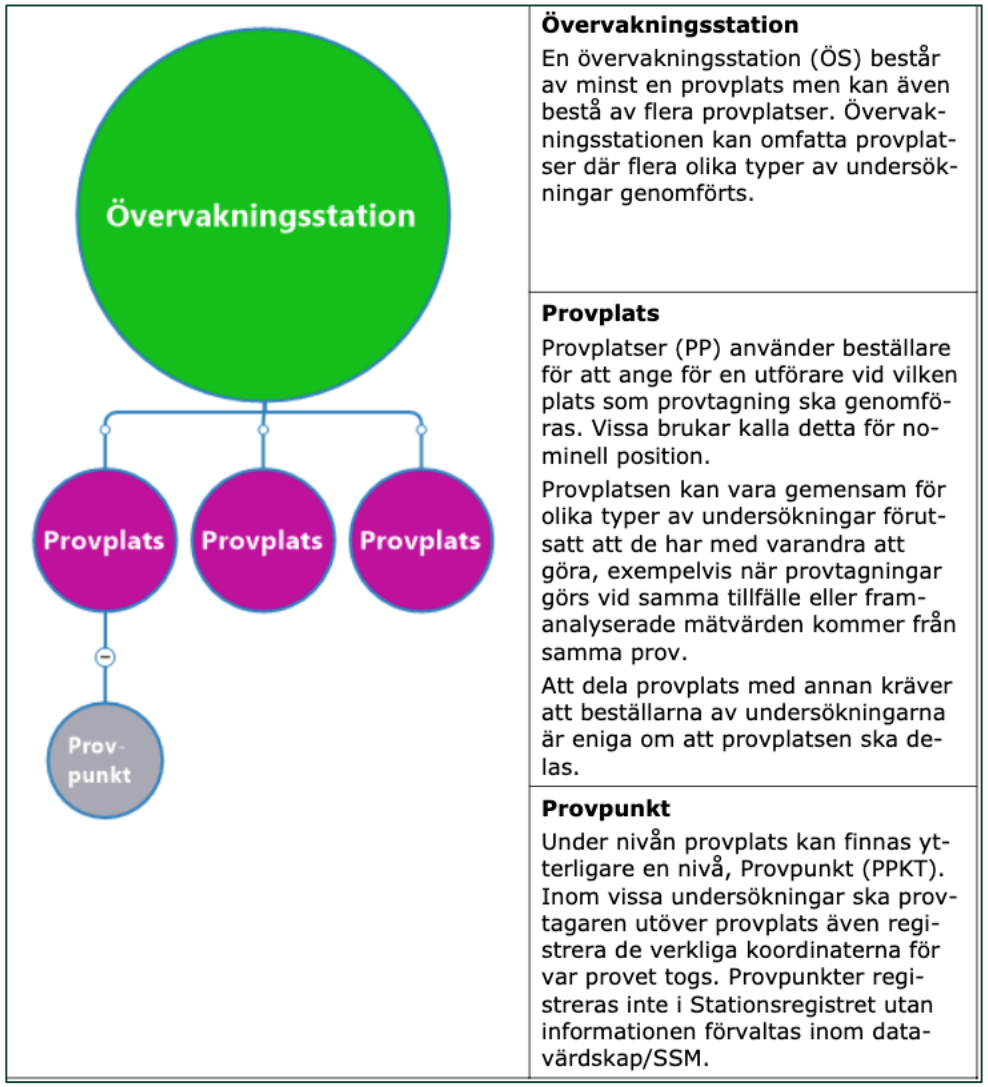

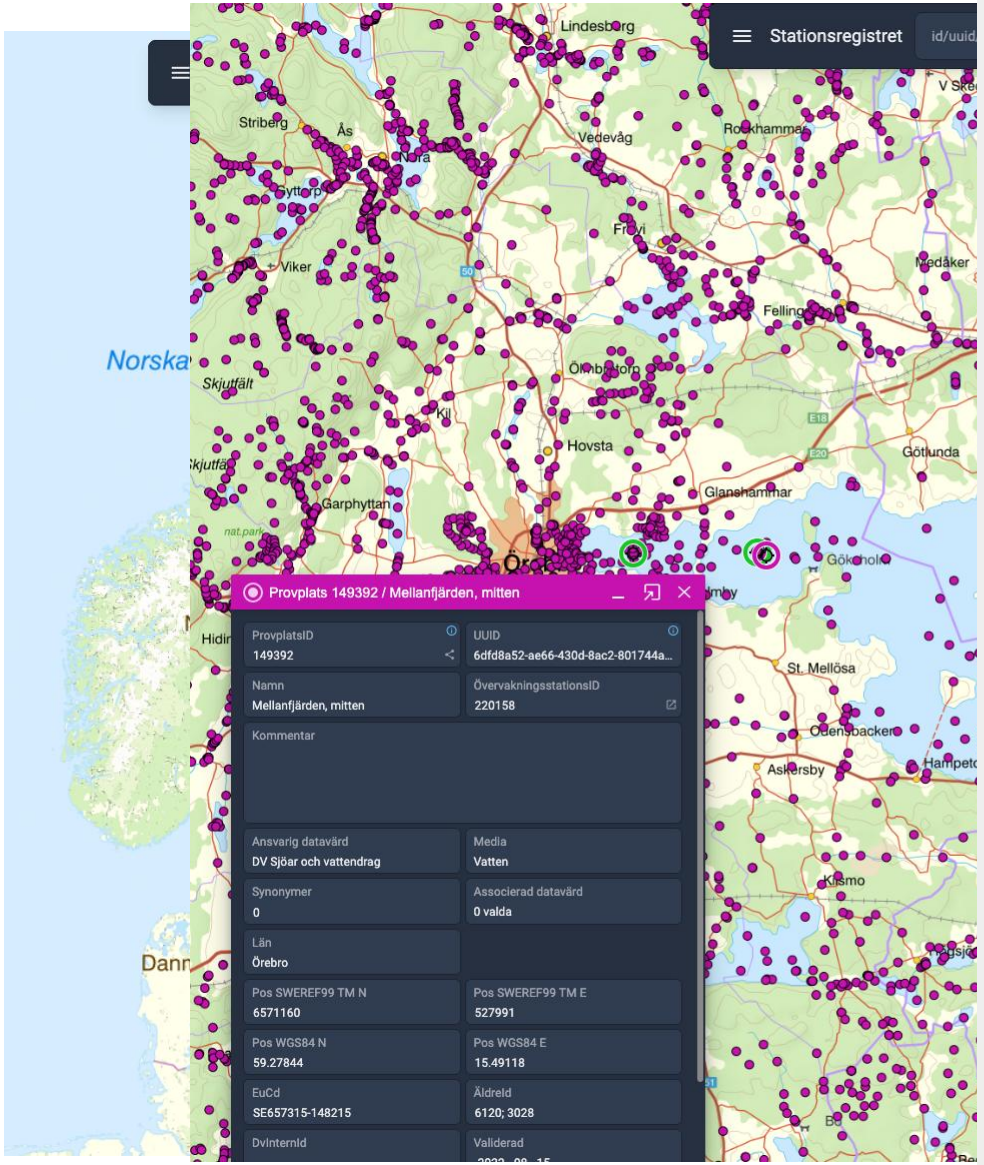

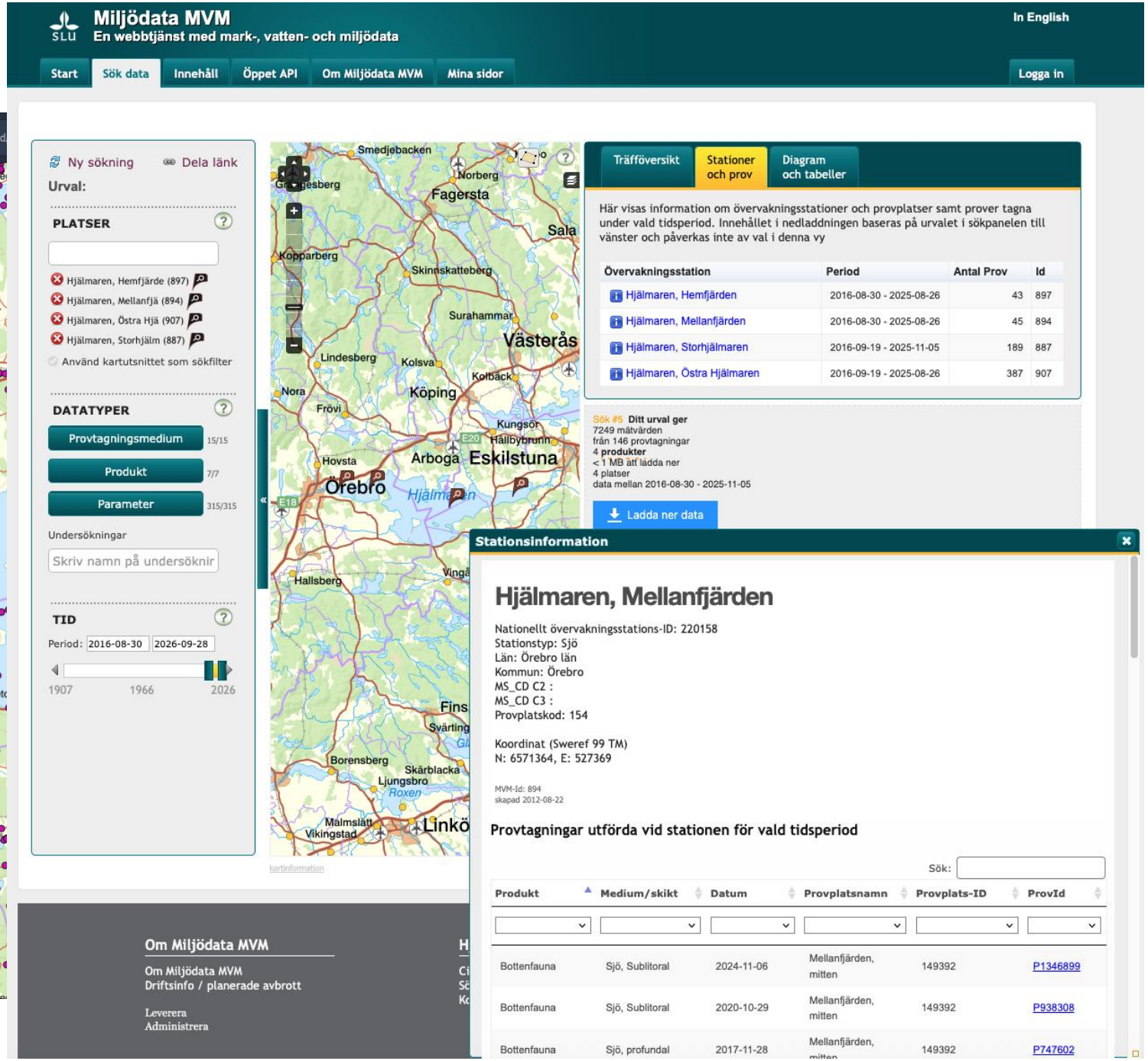

https://stationsregister.miljodatasamverkan.se/

Tack för uppmärksamheten!

Vi som jobbar med DV:

Andreas Rudh
Pernilla Rönnback

Kontakt:
datavard-vatten@slu.se

